

**Обґрунтування
до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про особливості зміни
постачальника природного газу споживачем, що не є побутовим, в умовах
воєнного стану»**

Відносини, які виникають між постачальниками та споживачами природного газу, з урахуванням їх взаємовідносин з операторами газорозподільної системи/газотранспортної системи регулюють Правила постачання природного газу, затверджені постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 (далі – Правила), розділом IV яких встановлено порядок зміни постачальника природного газу споживачем, що не є побутовим.

Так, відповідно до положень розділу IV Правил, кожен споживач має право на вільний вибір постачальника шляхом укладення з ним договору постачання природного газу відповідно до умов та положень, передбачених цими Правилами.

Зміні постачальника має передувати укладення договору постачання природного газу з новим постачальником та розірвання договору постачання природного газу з діючим постачальником або його призупинення в частині постачання природного газу в певному розрахунковому періоді. Для зміни постачальника у споживача має бути відсутня прострочена заборгованість за поставлений природний газ перед діючим постачальником, що підтверджується письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або наявний письмовий дозвіл діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника.

Слід зазначити, що з 01 грудня 2021 року було введено в дію Закон України від 02.11.2021 № 1850-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» (далі – Закон № 1850), яким були внесені зміни до статті 14 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок газу), положення якої визначають особливості реалізації права на зміну постачальника.

Разом з тим, 24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 (із змінами внесеними Указами Президента від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 18 травня 2022 № 341/2022) введено воєнний стан в Україні.

Слід зазначити, що у зв'язку з бойовими діями, що тривають в Україні внаслідок військової агресії Російської Федерації, існують випадки коли постачальники природного газу не мають можливість своєчасно надати споживачам письмову довідку або акт звірки взаєморозрахунків про відсутність простроченої заборгованості споживача за поставлений газ перед діючим постачальником, або письмовий дозвіл на перехід споживача до нового постачальника.

У такому випадку споживач, що не є побутовим, позбавлений можливості змінити постачальника природного газу, та як наслідок, у разі відсутності підтвердженого обсягу для потреб такого споживача, до нього можуть бути застосовані заходи з припинення/обмеження газопостачання.

У зв'язку із зазначеним, з метою забезпечення захисту прав споживачів та спрощення процедури зміни постачальника природного газу споживачем, що не є

побутовим, в умовах воєнного стану Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про особливості зміни постачальника природного газу споживачем, що не є побутовим, в умовах воєнного стану», якою встановити, що зміна постачальника може відбуватися без засвідчення відсутності простроченої заборгованості за поставлений природний газ перед діючим постачальником. При цьому, розірвання договору постачання природного газу з діючим постачальником або його призупинення в частині постачання природного газу в певному розрахунковому періоді не звільняє споживача, що не є побутовим, від обов'язку виконання фінансових зобов'язань за цим договором.

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері**

Т. Рябуха

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про особливості зміни постачальника природного газу споживачем, що не є побутовим, в умовах воєнного стану

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок природного газу», «Про правовий режим воєнного стану», у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, введеного відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженого Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 18 травня 2022 року № 341/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. При здійсненні заходів із зміни постачальника природного газу споживачем, що не є побутовим, у період дії в Україні воєнного стану, постачальники природного газу (крім постачальника «останньої надії») мають дотримуватись Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496, та Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493, з урахуванням таких особливостей:

1) у випадку укладення договору постачання природного газу між новим постачальником та споживачем, що не є побутовим, новий постачальник визначає дату початку постачання природного газу (дату закріплення споживача у Реєстрі споживачів нового постачальника на інформаційній платформі Оператора газотранспортної системи) згідно з укладеним договором

постачання природного газу, у тому числі у випадку наявності такого споживача в Реєстрі споживачів інших постачальників.

Дата закріплення споживача, що не є побутовим, у Реєстрі споживачів нового постачальника на інформаційній платформі Оператора газотранспортної системи (далі – Інформаційна платформа) може визначатись не раніше ніж за 2 дні та не пізніше ніж 21 день з дня визначення дати такого закріплення.

Якщо на момент закріплення споживача, що не є побутовим, у Реєстрі споживачів нового постачальника на Інформаційній платформі буде відображена інформація про припинення (обмеження) або подання заявки на припинення (обмеження) постачання природного газу такому споживачу, Інформаційна платформа автоматично відхиляє закріплення такого споживача в Реєстрі споживачів нового постачальника.

У разі закріплення споживача, що не є побутовим, у Реєстрі споживачів нового постачальника Інформаційна платформа виявляє цього споживача в Реєстрі іншого постачальника у визначеному новим постачальником періоді постачання природного газу, Інформаційна платформа автоматично відправляє повідомлення діючому постачальнику про зміну постачальника його споживачем із зазначенням дати початку постачання природного газу новим постачальником.

Споживач, що не є побутовим, автоматично виключається з Реєстру споживачів діючого постачальника на Інформаційній платформі з дня початку періоду постачання природного газу новим постачальником.

Постачання природного газу новим постачальником (алокація спожитих споживачем обсягів природного газу за новим постачальником) здійснюється з дня початку періоду постачання природного газу, який визначається новим постачальником на Інформаційній платформі згідно з умовами договору постачання природного газу;

2) зміні постачальника має передувати укладення договору постачання природного газу з новим постачальником та розірвання договору постачання природного газу з діючим постачальником або його призупинення в частині постачання природного газу в певному розрахунковому періоді. Наявність спору між діючим постачальником і споживачем, що не є побутовим, який заявив про намір змінити постачальника, не є підставою для затримки в укладенні та виконанні договору постачання природного газу з новим постачальником. Зміна постачальника може відбуватися без засвідчення відсутності простроченої заборгованості за поставлений природний газ перед діючим постачальником. Розірвання чи призупинення дії договору постачання природного газу не звільняє споживача, що не є побутовим, від обов'язку виконання фінансових зобов'язань за цим договором;

3) з метою забезпечення безперебійного постачання природного газу діючий постачальник постачає природний газ споживачу до останнього дня терміну дії існуючого договору постачання природного газу відповідно до умов та положень, узгоджених у ньому.

2. Оператору газотранспортної системи здійснити необхідні заходи для забезпечення роботи Інформаційної платформи з урахуванням положень цієї постанови.

3. Ця постанова набирає чинності з 01 липня 2022 року та діє до дати припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський